

15 Φεβρουαρίου 1992

Η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας

Ο θάνατος του Τίτο, η αποσύνθεση της Σοβιετικής Ένωσης, η πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ευρώπη, το δυνάμωμα της ΕΟΚ και η όξυνση των εθνικών αντιθέσεων στους κόλπους της ομοσπονδίας έφεραν τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας. Με γερμανική κυρίως παρότρυνση, πρώτη η Κροατία διακήρυξε την ανεξαρτησία της, στις 15 Ιουνίου 1991. Ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος. Το νέο κράτος, στους επόμενους έξι μήνες, έχασε το ένα τρίτο του εδάφους του. Δέκα ημέρες μετά την Κροατία, στις 25 Ιουνίου 1991, την ανεξαρτησία της κήρυξε και η Σλοβενία. Εκεί, οι μάχες κράτησαν λίγες μέρες.

Στους επόμενους μήνες, την ανεξαρτησία τους κήρυξαν η Βοσνία Ερζεγοβίνη και η τεχνητή δημοκρατία της Μακεδονίας, δημιουργώντας νέα προβλήματα στη Σερβία. Η απομόνωσή της ήταν πια γεγονός. Με μοχλό τους Σέρβους που ζουν στις πρώην ομόσπονδες δημοκρατίες, η Σερβία προσπάθησε να επανασυστήσει τη Γιουγκοσλαβία (τη «μικρή», όπως την ονόμασαν) και διακήρυξε πως μια διεθνής αναγνώριση των νέων κρατών ως ανεξάρτητων θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις για την ειρήνη στην περιοχή τους.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1992, η σύνοδος κορυφής της ΕΟΚ, στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας, αναγνώρισε την Κροατία και τη Σλοβενία ως ανεξάρτητα κράτη και ανέβαλε να πάρει απόφαση για τη Βοσνία Ερζεγοβίνη και τη δημοκρατία των Σκοπίων. Το αποτέλεσμα ήταν να αναζωπυρωθούν οι μάχες στην Κροατία. Σε νέα σύνοδο της ΕΟΚ, στην Πορτογαλία, στις 6 Απριλίου 1992, η ΕΟΚ αναγνώρισε ως ανεξάρτητο κράτος τη Βοσνία Ερζεγοβίνη, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει αμέσως εμφύλιος πόλεμος στη χώρα, με τρία μέτωπα: Μουσουλμάνοι, Κροάτες και Σέρβοι μάχονταν μεταξύ τους σε πολύνεκρες σφαγές. Στις 27 Απριλίου, η Σερβία και το Μαυροβούνιο που πάντα την ακολουθούσε, σχημάτισαν την τρίτη Γιουγκοσλαβία (1η το βασίλειο, 2η η σοσιαλιστική), ελπίζοντας σε μια διεθνή αναγνώριση ότι αποτελούν τη διάδοχη κατάσταση της προηγούμενης.

Στις 24 Μαΐου, νέο μέτωπο άνοιξε στην πρώην Γιουγκοσλαβία: Το Κοσσυφοπέδιο εξέλεξε πρόεδρο και κοινοβούλιο σε παράνομες, όπως τις χαρακτήρισαν οι Σέρβοι, εκλογές. Το Κοσσυφοπέδιο είναι αυτόνομη περιοχή της Σερβίας με 92% αλβανόφωνους μουσουλμάνους. Ήδη, στο παιχνίδι μπήκαν η Αλβανία, υπέρ του Κοσσυφοπεδίου, και η Τουρκία, υπέρ της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, των Σκοπίων και της Αλβανίας. Το όλο ζήτημα έμελλε να «τακτοποιηθεί» με την έλευση του 21ου αιώνα.

1710: Γεννιέται ο μετέπειτα Λουδοβίκος ΙΕ΄ της Γαλλίας (1715 - 1774).

1763: Λήγει και τυπικά ο επταετής πόλεμος ανάμεσα στη Μαρία Θηρεσία της Αυστρίας και τον Φρειδερίκο 2ο τον Μεγάλο της Πρωσίας. Η Σιλεσία, για την οποία έγινε, παραμένει στους Πρώσους.

1898: Ξεκινά ο Ισπανοαμερικανικός πόλεμος με αφορμή την ανατίναξη του θωρηκτού των ΗΠΑ, «Μέιν», στο λιμάνι της Αβάνας, στην ισπανοκρατούμενη Κούβα.

1933: Ο Γκιουζέπε Ζανγκάρα, αναρχικός γεννημένος στην Ιταλία, αποτυχαίνει στην απόπειρά του να δολοφονήσει τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Φραγκλίνο Ντ. Ρούσβελτ, στο Μαϊάμι.

1942: Παραδίνονται στους Ιάπωνες στην Σιγκαπούρη, 85.000 άνδρες των συμμαχικών στρατευμάτων. Είχαν βομβαρδιστεί και εγκαταλειφθεί χωρίς πολεμοφόδια μετά από μάχη που κράτησε μια εβδομάδα.

1944: Βομβαρδίζεται από συμμαχικά αεροσκάφη το μοναστήρι του Μόντε Καζινο στην Ιταλία.

1964: Η Βρετανία και η Κύπρος προσφεύγουν στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ μετά τις τουρκικές προκλήσεις στην περιοχή.

1989: Σοβιετικά στρατεύματα 100.000 ανδρών εγκαταλείπουν το Αφγανιστάν, όπου είχαν βρεθεί για να στηρίξουν την ασταθή Μαρξιστική κυβέρνηση της Καμπούλ.

1993: Η κυβέρνηση της Σλοβακίας εκλέγει τον οικονομολόγο Μιχαλ Κόβακ ως πρώτο ανεξάρτητο πρόεδρο της χώρας.

1997: Πυροβολείται πιθανότατα από Βορειοκορεάτες πράκτορες ο Βορειοκορεάτης αποστάτης Λι ιλ Ναμ, συγγενής της πρώην συζύγου του Κιμ Ζονγκ ιλ και πεθαίνει 10 μέρες αργότερα.

1998: Ο Γλαύκος Κληρίδης κερδίζει τον δεύτερο γύρο των εκλογών στην Κύπρο και ανανεώνει για δεύτερη πενταετία τη θητεία του ως πρόεδρος της Δημοκρατίας.

1999: Μετά από ατυχείς χειρισμούς Ελλήνων υπουργών, ο ηγέτης του κουρδικού ΡΚΚ Αμπτουλάχ Οτσαλάν φεύγει από την ελληνική πρεσβεία στην Κένυα αλλά συλλαμβάνεται από Κενυάτες και παραδίδεται στους Τούρκους διώκτες του. Το γεγονός πυροδοτεί αλληπάλληλες καταλήψεις ελληνικών πρεσβειών ανά την Ευρώπη και ραγδαίες εξελίξεις στην Ελλάδα, με παραιτήσεις των υπουργών Εξωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Προεδρίας και Εσωτερικών.

2010: Ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, Γιώργος Παπανδρέου, πραγματοποιεί επίσημη επίσκεψη στη Ρωσία.

2013: Φλεγόμενος μετεωρίτης βάρους περίπου δέκα τόνων εκρήγνυται πάνω από τα Ουράλια (Ρωσία) και προκαλεί περίπου 1.000 τραυματισμούς, κυρίως από τζάμια που έσπασαν από ωστικό κύμα εξ αιτίας της πρόσκρουσής του στη γήινη ατμόσφαιρα.

Η 15^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

15 Φεβρουαρίου 1930

Η οικογένεια Καυταντζόγλου

Η πλούσια οικογένεια των Καυταντζόγλου της Θεσσαλονίκης ήταν πανίσχυρη και με βαθύ το αίσθημα του πατριωτισμού. Πολλοί ήταν μέλη της Φιλικής Εταιρείας και βοήθησαν ποικιλότροπα τον Αγώνα του 1821. Όταν ξέσπασε η ελληνική επανάσταση, ο Λύσανδρος Καυταντζόγλου ήταν μόλις δέκα χρόνων (γεννήθηκε το 1811). Με τους διωγμούς των Ελλήνων από τους Τούρκους, η οικογένειά του κατέφυγε στη Μασσαλία. Ο Λύσανδρος, αργότερα, βρέθηκε να σπουδάζει στη Ρώμη. Έγινε αρχιτέκτονας κι απέκτησε μεγάλη φήμη στην Ευρώπη. Στα 1841, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, πρωτεύουσα πια του ελεύθερου ελληνικού κράτους. Σχεδίασε το κτίριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, δίδαξε σ' αυτό κι ως το 1862 ήταν διευθυντής του. Ταυτόχρονα, σχεδίασε και έκτισε πάρα πολλά κτίρια και εκκλησίες στην Αθήνα, την Πάτρα και αλλού. Ανάμεσα στα έργα του ήταν και το αρχικό κτίριο του Αρσακείου, η εκκλησία Κωνσταντίνου και Ελένης στην Αθήνα και ο Άγιος Ανδρέας στην Πάτρα καθώς και πολλά που κατεδαφίστηκαν μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, στα πλαίσια του προγράμματος ανοικοδόμησης. Πέθανε το 1885 χωρίς να προλάβει να δει ελεύθερη τη γενέτειρά του Θεσσαλονίκη.

Ο γιος του, Λυσίμαχος (γεννήθηκε το 1870), όπως και ο Λύσανδρος, αναδείχτηκε μεγάλος ευεργέτης της Θεσσαλονίκης. Πέθανε στις 15 Φεβρουαρίου 1930. Τριάντα χρόνια αργότερα, στις 23 Οκτωβρίου 1960, προς τιμή πατέρα και γιου, το όνομά τους δόθηκε στο μεγαλύτερο

στάδιο της Θεσσαλονίκης (Καυταντζόγλειο).

1564: Γεννιέται ο Ιταλός μαθηματικός, αστρονόμος και φυσικός, Γαλιλαίος Γαλιλέι. Εφηύρε το αστρονομικό τηλεσκόπιο με το οποίο ανακάλυψε κρατήρες στη Σελήνη και τους δορυφόρους του Δία. Υποχρεώθηκε από την Ιερή Εξέταση να διαψεύσει ότι η Γη περιστρέφεται. Πέθανε στις 8 Ιανουαρίου 1642.

1965: Πεθαίνει ο Αμερικανός τραγουδιστής και πιανίστας της τζαζ, Νατ Κινγκ Κόουλ. Είχε γεννηθεί στις 16 Μαρτίου 1917.

1992: Δύο Ισπανοί ολοκληρώνουν την πρώτη διάπτηση του Ατλαντικού με αερόστατο. Ξεκίνησαν από την Ισπανία κι έφτασαν στη Βενεζουέλα.

2003: Εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο ενώνουν την φωνή τους εναντίον του πολέμου που προγραμματίζει εναντίον του Ιράκ ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζορτζ Μπους τζούνιορ. Ήταν τα πιο εντυπωσιακά αντιπολεμικά συλλαλητήρια των τελευταίων τριάντα ετών.